

Stratejik ve
Sosyal Araştırmalar

REFERANDUM ARAşTIRMASI VE YAş KRİZİ ÜZERİNE DEĞERLENDİRMELER

ARAşTIRMA GRUBU

Prof. Dr. Özer SENCAR

Dr. Sıtkı YILDIZ

AĞUSTOS – 2010

MetroPOLL Stratejik ve Sosyal Araştırmalar Merkezi A.ř.

Cinnah Caddesi No: 67/18 06680 Çankaya/ANKARA

Tel: (312) 441 4600 Faks: (312) 441 7490

www.metropoll.com.tr

SUNUŞ

Bu araştırmanın temel amacı, halkın 12 Eylül’de yapılacak olan referanduma yönelik tutumunu tespit etmektir. Zamanlama olarak Yaş toplantıları süreci ve sonrasında yapılan bu araştırmada, Hükümet ile Genel Kurmay arasında yaşanan atama krizinin etkilerini de ölçmek mümkün olmuştur. Araştırma; Adana, Ağrı, Ankara, Antalya, Balıkesir, Bursa, Denizli, Diyarbakır, Edirne, Erzurum, Eskişehir, Gaziantep, Hatay, Mersin, İstanbul, İzmir, Kastamonu, Kayseri, Kırıkkale, Kocaeli, Konya, Malatya, Manisa, Mardin, Muğla, Ordu, Samsun, Trabzon, Van ve Zonguldak’ı içeren 30 ilin merkez ilçe/ilçeleri, diğer ilçeler ve köylerinde **5 - 11 Ağustos 2010** tarihleri arasında toplam **1516 kişi** ile yapılmıştır. Araştırma cinsiyet, yaş, il ve illerdeki merkez ilçe/ilçeler, taşra ilçeleri ve köy kotaları uygulanarak, **0,95 güven sınırları** içinde **± 2,5 hata payı** ile gerçekleştirilmiştir.

Bu araştırmanın alan çalışmasına askeri şurada Genel Kurmay’la Başbakanlık arasında yaşanan krizin kamuoyuna mal olmasından önce başlanmış, krizin medyaya yansımaları üzerine durdurulmuş ve kriz çözüldükten sonra tamamlanmıştır. Amacımız krizin yansımalarını ve bunu halkın nasıl algıladığını belirlemeğe çalışmaktır. Orijinal raporda bu iki kısım birlikte analiz edilmiş ve raporlanmıştır. Raporun yayınlanmasından sonraki günlerde krizin etkilerini ve nasıl algılandığını görmek amacıyla kriz öncesi ve kriz sonrası yapılan anketler ayrı ayrı analiz edilmiş ve ilginç bulduğumuz bir kısım veri orijinal rapora ilave edilmiştir.

CATI yönteminde; örnekleme belirlenen illerin il merkezlerindeki, diğer ilçelerindeki ve köylerindeki bütün telefon numaraları ayrı ayrı havuzlarda toplanmış ve bu havuzlardan örneklem sayısı kadar telefon numarası tesadüfî olarak bilgisayar programı yardımıyla çekilmiştir. Hazırlanan anket formundaki sorular, deneklerle bilgisayar destekli online veri toplama mimarisi ile telefonla bire bir görüşülerek doldurulduktan sonra döküm ve kodlama işlemleri tamamlanmış, bulgular bilgisayar analizine tabi tutulmuştur. Bilgisayar analizinden sonra elde edilen veriler tablolastırılmış ve tabloların yorumunu içeren bir sonuç raporu hazırlanmıştır.

Saygılarımızla,

Prof. Dr. Özer SENCAR

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	1
İÇİNDEKİLER.....	2
YÖNETİCİ ÖZETİ.....	3
BİRİNCİ BÖLÜM	
REFERANDUMA İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER	6
1.1. 12 Eylül’de yapılacak referandumda oyunuz EVET mi olacak HAYIR mı olacak?	7
İKİNCİ BÖLÜM	
YAŞ TOPLANTISI VE ASKER- SİVİL İLİŞKİLERİ.....	15
2.1. Başbakan Erdoğan'ın YAŞ toplantılarındaki tavrı hakkında ne düşünüyorsunuz?.....	16
2.2. CHP Genel Başkanı Kılıçdaroğlu'nun "hükümet, askerin teamüllerine karışmasın" şeklindeki görüşü hakkında ne düşünüyorsunuz?	17
2.3. “Demokratik yönetimlerde ordu hükümete mutlaka itaat etmelidir." görüşü sizce doğru mudur, yanlış mıdır?	18
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	
SİYASAL DURUM.....	19
3.1. 29 Mart 2009 Seçimleri İl Genel Meclisi resmi sonucu	20
3.2. 29 Mart 2009 Yerel Seçiminde İl Genel Meclisi için hangi partiye oy verdiniz?.....	20
3.3. Bugün bir milletvekili seçimi yapılsa hangi partiye oy verirsiniz?	21
3.4. Kurumların ve liderlerin her birine ne derece güvendiğinizi 1 ile 10 puan arasında bir puan vermeniz istense kaç puan verirsiniz?	22
3.5. Mevcut siyasi parti liderleri arasında en çok güvendiğiniz lider hangisidir?	23
3.6. Yaşayan Türk siyaset ve devlet adamları arasında en çok beğendiğiniz kişi kimdir?	24
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	
ARAŞTIRMA BÖLGELERİ VE ÖRNEKLEM.....	26
4.1. Görüşme yapılan il dağılımı.....	27
4.2. Görüşme yapılan bölge tipi	27
4.3. Kendinizi siyasi kimliklerden hangisi ile tanımlamayı uygun bulursunuz?	28
4.4. Etnik kökeniniz nedir?	28
4.5. Dini İnanç veya mezhep olarak kendinizi nasıl tanımlarsınız?	28
4.6. Örneklemin demografik özellikleri.....	29

YÖNETİCİ ÖZETİ

GİRİŞ

Kemal Kılıçdaroğlu'nun CHP'nin genel başkanlığına gelmesi, 12 Eylül'de yapılacak olan kısmi anayasa değişiklik referandumu ve son olarak da YAŞ toplantılarında ortaya çıkan atama krizi ile Türk siyasi hayatı yine hareketli günler yaşamaya başladı. AK Parti karşısında ciddi bir muhalefet yapma vaadi ve beklentisi ile ana muhalefet liderliği görevine başlayan Kılıçdaroğlu'nun bu beklentiyi görev yaptığı birkaç ayda tam olarak başardığını söylemek oldukça zor.

Bu yıl YAŞ toplantısı, geçmiş yıllara oranla daha uzun ve tartışmalı geçti. Siyasi iktidarın, komuta kademesinin şekillenmesi konusunda askerlerle ters düşmesi ve kendi tercihinde ısrar etmesi, kamuoyunda "hükümetin ilk defa ciddi biçimde askerler üzerinde otorite kurması" ve "askeri teamüllere karşı kendi yetkisini kullanması" olarak yorumlandı. Araştırma bulguları, sivil otoritenin bu süreçte takındığı tutumun, halk tarafından -büyük oranda- olumlu karşılandığını göstermektedir.

12 Eylül'de yapılacak olan referanduma 1 ay kala ve YAŞ toplantılarında ortaya çıkan atama krizi esnasında ve krizin çözümü sonrasında gerçekleştirilen bu araştırmanın özet bulguları aşağıda sunulmuştur.

ARAŞTIRMA BULGULARI

Referandumdaki oyunuz ne yönde olacak?

Anayasa Mahkemesi'nin Anayasa değişiklik teklifinin birkaç maddesini kısmi olarak iptal etmesi sonucunda 12 Eylül'de referanduma gidilecektir. Araştırma sonucuna göre, referandumda pakete HAYIR diyeceğini belirtenlerin oranı %33,6 iken, EVET diyeceğini belirtenlerin oranı %49,6 şeklinde gözükmemektedir. Mayıs ayı sonlarında gerçekleştirdiğimiz araştırmayla karşılaştırıldığında evet oylarında 5,5 puanlık bir artış ve hayır oylarında ise yaklaşık 4 puanlık bir azalma gözlenmiştir. Referandumda hangi yönde oy kullanacağı konusunda kararsız olan, sandığa gitmeyeceğini veya geçersiz oy kullanacağını ifade edenlerin toplam oranı ise %15 civarındadır.

Mayıs ayından bu güne değin evet oylarındaki ciddi artışın ve hayır oylarındaki düşüşün birkaç sebebi olabilir. Güncel sebep, bizce Başbakan'ın YAŞ toplantılarındaki tutumudur. YAŞ öncesi ve sonrası yapılan çalışmalarda, seçmenin EVET yönünde tercihinin arttığı gözlenmiştir. Bu, demokratik hassasiyetlerin kamuoyunun tercihinin şekillendirmede belirleyici olduğunu göstermesi açısından önemlidir. Bir diğer sebep, HAYIR kampanyasını yürüten parti ve liderlerin, kitleleri ikna edememeleridir. Anayasa değişikliği karşıtı cephe, insanlara neden HAYIR demeleri gerektiğini somut olarak ortaya koyamamaları HAYIR oylarının EVET oyları karşısında güç kaybetmesi sonucunu doğuruyor.

Referandumda kullanılacak oy ile ilgili gündemi meşgul eden önemli bir diğer konu da MHP'li ve BDP'li seçmenlerin tavrının ne olacağıdır. Araştırma bulgularına göre, 29 Mart yerel seçimlerinde MHP'ye oy verdiğini ifade edenlerin %27,5'i ve BDP'ye oy verdiğini ifade edenlerin yaklaşık %30'u referandumda EVET oyu kullanacağını belirtmiştir. MHP'li ve BDP'li seçmenlerin oyunun rengini anlamak amacıyla siyasi

kimlikler yönünden bakıldığında, kendisini **Ülkücü** olarak tanımlayanların %38,7'si ve kendisini **Kürt milliyetçisi** olarak tanımlayanların da %64'ü referandumda EVET oyu kullanacağını ifade etmiştir. Bu veriler, MHP ile BDP'in, anayasa değişikliği noktasında kendi tabanlarının önemli bir kısmı ile ters düştüğünü göstermektedir. Eğer referandumda çıkan sonuç bu veriler ile paralellik gösterirse, referandum ertesinde her iki partide ciddi bir iç tartışma ve muhasebe döneminin başlaması kaçınılmaz olacaktır.

Demografik özelliklere göre referandumda kullanılacak oyun rengine baktığımızda ise; erkeklerin kadınlara göre, eğitim seviyesi daha düşük olanların yüksek eğitimlilere göre ve göreceli olarak düşük gelirli olanların yüksek gelirli olanlara göre daha yüksek oranlarda EVET oyu kullanacakları anlaşılmaktadır.

Krizin Referandumda Seçmenlerin Muhtemel Oy Verme Davranışına Etkisi

Bu araştırmada önceden planlamadığımız bir şekilde askeri şurada yaşanan atama krizinin seçmen davranışlarına etkisini ölçme şansını elde ettik. Bu araştırmadaki amacımız Ağustos başında referanduma yönelik oy oranlarını görmektir. Bu nedenle kriz öncesi ve kriz sonrası yapılan anketleri birlikte değerlendirerek orijinal raporumuzu çıkardık. Sonradan Bu iki grup anket arasındaki farkları belirtecek şekilde ilave analizler yapıp orijinal rapora ilave ettik. Sonradan yaptığımız ilave analiz sonuçlarına göre atama krizinin referanduma yönelik evet oylarında çok belirgin bir şekilde artış meydana gelmiş ve %45,3 olan evet oyları %53,0'e yükselmiştir. Kararsız seçmenlerin oyları ise %17,3'den %9,9'a düşmüştür. Kararsızlar oranındaki bu azalmanın tamamen evet oylarına kaydığı belirlenmiştir. Bu konu ile ilgili diğer detayları ilgili kısımda bulabilirsiniz.

Yukarıda verilen değerlerinin, seçmen davranışlarını büyük oranda etkileyecek bir olay olmadığı takdirde, referandumdan çıkması muhtemel evet oylarının ulaşabileceği seviye hakkında fikir verebileceği kanaatindeyiz.

YAŞ toplantısı, atama krizi ve sivil-asker ilişkileri

YAŞ toplantılarında Başbakan'ın temsil ettiği sivil yönetim ile askerler arasında ortaya çıkan ve atama krizi olarak tanımlanan bazı üst düzey askeri komutanların kritik görevlere getirilip getirilmemesi konusu kriz büyümeden çözüme kavuşturulmuştur. Bu atama krizi kamuoyunda "askeri teamüllerin alt üst edilmesi" ve sivil iktidarın göreceli de olsa bir başarısı şeklinde yorumlanmıştır. Araştırma bulgularına göre, Başbakan Erdoğan'ın YAŞ toplantılarında takındığı tutum ve davranışları doğru bulan ve destekleyenlerin oranı %48,3 iken, yanlış bulan ve desteklemeyenlerin oranı %32,8'dir.

CHP Genel Başkanı Kılıçdaroğlu'nun YAŞ toplantıları esnasında dile getirdiği "Hükümet askerin teamüllerine karışmasın" şeklindeki askere dolaylı destek içeren sözü katılımcıların %36,4'ü tarafından destek görülürken, %51,5'i tarafından desteklenmemiştir.

Genelkurmay Başkanlığı'nın doğrudan Savunma Bakanlığı'na bağlanması, 15. Maddenin Anayasa'dan çıkarılması tartışmaları sürerken, sivil-asker ilişkisinin nasıl olması gerektiği konusunda halkın algısını tespit etmek amacıyla kurgulanan

“demokratik yönetimlerde ordu hükümete mutlaka itaat etmelidir” şeklindeki yargıya katılımcıların %56,5’i katılırken, %32,7’ sinin katılmadığı belirlenmiştir.

Bugün seçim olsa...

Araştırma bulgularına göre; bugün seçim olsa seçmenlerin %16,3’üne varan kararsız, cevapsız ve protesto oyları dağıtılmadan %43,1’inin AK Parti’ye, %24,5’inin CHP’ye ve %9,4’ünün de MHP’ye oy vereceği anlaşılmaktadır. 29 Mart il genel meclisi oyları ile karşılaştırıldığında; CHP’nin oy oranında ciddi bir değişim olmadığı ve MHP’nin oylarında ise 6,5 puan civarında bir azalma olduğu görülmektedir. İktidar partisi ise 29 Mart yerel seçimi ile karşılaştırıldığında oy oranını önemli ölçüde (yaklaşık 5 puan) artırmış gözükmektedir.

Kılıçdaroğlu’nun CHP Genel Başkanlığı’na gelmesiyle yakaladığı ciddi oy sıçraması aradan geçen 2-3 ayda devam ettirilememiş ve partinin oy oranı tekrar eski haline gelmiş gözükmektedir. Bu sıçramada Baykal’ın istifası ve sonrasında Kılıçdaroğlu ile birlikte yakalanan yeni heyecan dalgası etkili olmuştur. Kılıçdaroğlu’nun CHP’nin yeni lideri olmasıyla uzun yıllardır yaptığımız araştırmalara göre ilk defa Mayıs 2010 tarihinde %30 çitasını aşmıştı.

Kurumlara Güven

Bu ay gerçekleştirdiğimiz araştırmanın bulgularına göre Türkiye’de en fazla güven duyulan kurum polis teşkilatı olmuştur. Bunu sırasıyla Cumhurbaşkanlığı, TBMM, Başbakanlık ve Hükümet izlemektedir. Daha sonra ise Genelkurmay Başkanlığı, Anayasa Mahkemesi, diğer yargı ve mahkemeler gelmektedir. Bu üç kurum son 3 yıldır değişik tarihlerde gerçekleştirdiğimiz araştırmalar içerisinde en düşük puanı bu ay ki araştırmada almıştır. Son yıllarda hükümet ile askeri ve yargı kurumları arasındaki gerilim ve tartışmalardan askeri ve yargı makamlarının yıprandığı ve güven kaybına uğradığı görülmektedir.

En çok güvenilen lider

Başbakan Erdoğan en güvenilir parti lideri sıralamasında %46 ile yine ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada ise %20,9 ile CHP’nin yeni lideri Kılıçdaroğlu gelmektedir. MHP lideri Bahçeli ise %5,7 ile üçüncü sırada gözükmektedir. Mayıs 2010 araştırması ile karşılaştırıldığında Tayyip Erdoğan’a olan güvenin 7,5 gibi yüksek bir puan artışı olduğu ve Kılıçdaroğlu’na duyulan güvende ise küçük bir azalmanın olduğu gözükmektedir.

En çok beğenilen siyasetçi ve devlet adamı

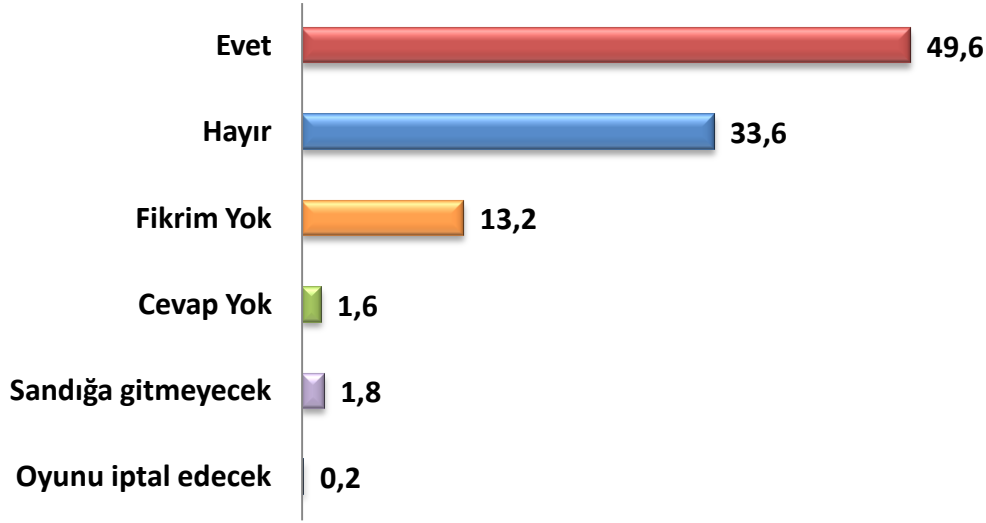
Yaşayan Türk siyasetçi ve devlet adamları arasında en beğenilen kişi önceki araştırmalarda olduğu gibi yine %26,7’lik oran ile Başbakan Erdoğan olmuştur. Erdoğan’ı %9,6 ile Cumhurbaşkanı Gül ve %7,3’lük oran ile Kılıçdaroğlu izlemektedir.

BİRİNCİ BÖLÜM

REFERANDUMA İLİŞKİN DEğERLENDİRMELER

1.1. 12 Eylül’de yapılacak referandumdaki oyunuz Evet mi olacak Hayır mı olacak?

**GENELKURMAY’LA BAŞBAKAN ARASINDAKİ ATAMA
KRİZİNİN SEÇMEN DAVRANIŞLARINA ETKİSİ**

**1.1.1. Araştırmanın Kriz Öncesi ve Kriz Sonrası Yapılan 1. ve 2.
Kısımlarının analizinde Krizin Evet, Hayır ve Kararsız Oylara
Etkisi**

	1. Kısım	Kararsızlar dağıtıldıktan sonra	2. Kısım	Kararsızlar dağıtıldıktan sonra	TOPLAM	Kararsızlar dağıtıldıktan sonra
Evet	45,3 (307)	57,1	53,0 (445)	61,4	49,6 (752)	59,6
Hayır	34,0 (230)	42,9	33,3 (279)	38,6	33,6 (509)	40,4
Fikri Yok / Kararsız	17,3 (117)		9,9 (83)		13,2 (200)	
Cevap Yok	1,6 (11)		1,5 (13)		1,6 (24)	
Sandığa gitmeyecek	1,5 (10)		2,1 (18)		1,8 (28)	
Oyunu iptal edecek	0,3 (2)		0,1 (1)		0,2 (3)	
TOPLAM	677		839		1516	

NOT: Ağustos araştırmasının bir kısmı Askeri Şura’da yaşanan atama krizinden önce (5 Ağustos), bir kısmı da kriz bittikten sonra (11 Ağustos) yapıldı. Yukarıdaki tabloda birinci kısım olarak gösterilen sütun atama öncesi anketleri, ikinci kısım olarak gösterilen kısım atama sonrası yapılan anketleri temsil etmektedir. Toplam sütundakiler ise kriz öncesi ve sonrası yapılan tüm anketleri temsil etmektedir.

1.1.2. 12 Eylül'de yapılacak referandumdaki oyunuz Evet mi olacak Hayır mı olacak?
(29 Mart'ta Oy Verilen Partiye ve Yerleşim Yerine Göre Dağılım- %)

	Evet	Hayır	F.Y. Kararsız	Cevap Yok	Sandığa gitmeyecek	Oyunu iptal edecek	TOPLAM
AK Parti	82,7	4,6	11,3	1,1	0,3		100
CHP	10,0	80,3	9,1	0,6			100
MHP	27,5	51,3	16,4	2,6	2,1		100
DTP/BDP	29,8	26,3	21,1	1,8	17,5	3,5	100
SP	79,3	13,8	6,9				100
DP	47,1	41,2	5,9		5,9		100
Diğer	20,8	70,8	8,3				100
Sandığa gitmedim	29,7	31,3	23,4	4,7	9,4	1,6	100
Geçersiz oy kullandım	25,0	30,0	35,0	5,0	5,0		100
Cevap yok	42,4	24,7	24,7	5,9	2,4		100
Yaşım Tutmadı	58,7	26,1	10,9		4,3		100
YERLEŞİM YERİ							
Merkez	50,3	33,4	12,7	1,3	2,0	0,3	100
İlçe	48,7	34,0	14,0	1,8	1,5		100
Köy	48,4	33,5	14,0	2,3	1,8		100
ORTALAMA	49,6	33,6	13,2	1,6	1,8	0,2	100

1.1.3. Anayasa Değişikliği İle İlgili 12 Eylül'de Yapılacak Referandumda
Kararınız Ne Yönde Olur?

(2010 Mart ve 2010 Ağustos Arasında Yapılan 6 Ayrı Araştırmanın
Karşılaştırılması- %)

	Mart 2010	7-8 Nisan 2010	14 Nisan 2010	Mayıs -I 2010	Mayıs -II 2010	Ağustos 2010
Evet derim	48,1	50,6	46,3	41,1	44,1	49,6
Hayır derim	38,2	39,2	40,3	43,5	37,4	33,6
Fikrim Yok/Cevap Yok/Protest Oylar	13,7	10,2	13,3	15,4	18,6	16,8

1.1.4. 12 Eylül’de yapılacak referandumdaki oyunuz Evet mi olacak Hayır mı olacak?
(Bölgelere Göre Dağılım%)

	Evet	Hayır	F.Y. Kararsız	Cevap Yok	Sandığa gitmeyecek	Oyunu iptal edecek	TOPLAM
Marmara Bölgesi	50,8	31,6	13,8	1,4	2,2	0,2	100
Akdeniz Bölgesi	35,9	46,7	14,9	1,5	1,0		100
İç Anadolu Bölgesi	58,8	28,0	10,0	1,6	1,2	0,4	100
Karadeniz Bölgesi	53,6	29,4	15,0	1,3	0,7		100
Ege Bölgesi	33,5	48,6	15,1	2,8			100
Güneydoğu Bölgesi	56,5	21,7	11,3	0,9	8,7	0,9	100
Doğu Anadolu Bölgesi	70,3	17,6	9,9	1,1	1,1		100
ORTALAMA	49,6	33,6	13,2	1,6	1,8	0,2	100

1.1.5. 12 Eylül’de Yapılacak Referandumda Oyunuz Evet mi Olacak Hayır mı Olacak?
(Siyasal Kimliğe Göre Dağılım%)

	Evet	Hayır	F.Y. Kararsız	Cevap Yok	Sandığa gitmeyecek	Oyunu iptal edecek	TOPLAM
Sosyal demokrat	27,5	60,1	9,9	1,1	1,4		100
İslamcı	79,0	6,5	12,7	0,7	1,1		100
Milliyetçi	54,3	29,5	13,0	2,4	0,4	0,4	100
Ulusalcı	46,5	36,8	12,3	2,6	1,8		100
Ülkücü	38,7	45,3	13,2	0,9	1,9		100
Sosyalist	28,9	54,2	10,8		6,0		100
Liberal	58,6	31,0	8,6		1,7		100
Kürt milliyetçisi	63,9	22,2	2,8	2,8	2,8	5,6	100
Demokrat	53,3	26,7			20,0		100
Atatürkçü	25,0	33,3	41,7				100
Muhafazakâr	62,5		37,5				100
Fikri Yok	52,3	17,4	23,2	4,5	2,6		100
Hiçbiri	58,7	17,4	21,7		2,2		100
ORTALAMA	49,6	33,6	13,2	1,6	1,8	0,2	100

1.1.6. 12 Eylül'de Yapılacak Referandumda Oyunuz Evet mi Olacak Hayır mı Olacak?
(Etnik Kökene Göre Dağılım- %)

	Evet	Hayır	F.Y. Kararsız	Cevap Yok	Sandığa gitmeyecek	Oyunu iptal edecek	TOPLAM
Türk	48,5	35,5	13,3	1,6	1,1	0,1	100
Kürt	61,0	19,9	11,0	0,7	6,2	1,4	100
Arap	45,0	32,5	20,0		2,5		100
Laz	63,2	18,4	10,5	5,3	2,6		100
Zaza	50,0	29,2	12,5		8,3		100
Göçmen	43,5	37,0	13,0	4,3	2,2		100
Cevap Yok/Fikri Yok	18,2	54,5	18,2		9,1		100
ORTALAMA	49,6	33,6	13,2	1,6	1,8	0,2	100

1.1.7. 12 Eylül'de Yapılacak Referandumda Oyunuz Evet mi Olacak Hayır mı Olacak?
(İnanca Göre Dağılım- %)

	Evet	Hayır	F.Y. Kararsız	Cevap Yok	Sandığa gitmeyecek	Oyunu iptal edecek	TOPLAM
Sünni	48,7	36,3	12,2	1,4	1,4		100
Hanefi	57,6	26,3	12,5	1,7	1,7	0,2	100
Şafi	60,0	16,4	16,4		5,5	1,8	100
Alevi	11,3	72,6	12,3	1,9	1,9		100
Caferi	54,5	27,3	9,1	9,1			100
Ateist		90,0			10,0		100
Musevi	50,0	50,0					100
Cevap Yok	42,5	32,1	21,7	2,8	0,9		100
ORTALAMA	49,6	33,6	13,2	1,6	1,8	0,2	100

1.1.8. Krizin Farklı Parti Seçmenlerinin Referandumdaki Muhtemel Kararlarına Etkisi

	Evet			Hayır			F.Y. Kararsız			Cevap Yok			Sandığa gitmeyecek			Oyunu iptal edecek			
	1. Kısım	2. Kısım	Top.	1. Kısım	2. Kısım	Top.	1. Kısım	2. Kısım	Top.	1. Kısım	2. Kısım	Top.	1. Kısım	2. Kısım	Top.	1. Kısım	2. Kısım	Top.	TOPLAM
AK Parti	77,9	86,5	82,7	6,1	3,4	4,6	14,6	8,7	11,3	0,7	1,4	1,1	0,7		0,3				100
CHP	12,2	8,4	10,0	76,9	82,8	80,3	10,9	7,9	9,1		1,0	0,6							100
MHP	11,0	40,2	27,5	62,2	43,0	51,3	22,0	12,1	16,4	2,4	2,8	2,6	2,4	1,9	2,1				100
DTP/BDP	20,8	36,4	29,8	25,0	27,3	26,3	37,5	9,1	21,1	4,2		1,8	8,3	24,2	17,5	4,2	3,0	3,5	100
SP	84,6	75,0	79,3	7,7	18,8	13,8	7,7	6,3	6,9										100
DP	33,3	62,5	47,1	44,4	37,5	41,2	11,1		5,9				11,1		5,9				100
Diğer	28,6	17,6	20,8	71,4	70,6	70,8		11,8	8,3										100
Sandığa gitmedim	37,5	21,9	29,7	28,1	34,4	31,3	25,0	21,9	23,4	3,1	6,3	4,7	3,1	15,6	9,4	3,1		1,6	100
Geçersiz oy kullandım	33,3	18,2	25,0	11,1	45,5	30,0	44,4	27,3	35,0	11,1		5,0		9,1	5,0				100
Cevap yok	29,4	61,8	42,4	27,5	20,6	24,7	31,4	14,7	24,7	7,8	2,9	5,9	3,9		2,4				100
Yaşım Tutmadı	47,8	69,6	58,7	39,1	13,0	26,1	13,0	8,7	10,9					8,7	4,3				100
ORTALAMA	45,3	53,0	49,6	34,0	33,3	33,6	17,3	9,9	13,2	1,6	1,5	1,6	1,5	2,1	1,8	0,3	0,1	0,2	100

1.1.9. Krizin Farklı Siyasal Kimliğe Sahip Seçmenlerinin Referandumdaki Muhtemel Kararlarına Etkisi

	Evet			Hayır			F.Y. Kararsız			Cevap Yok			Sandığa gitmeyecek			Oyunu iptal edecek			
	1. Kısım	2. Kısım	Top.	1. Kısım	2. Kısım	Top.	1. Kısım	2. Kısım	Top.	1. Kısım	2. Kısım	Top.	1. Kısım	2. Kısım	Top.	1. Kısım	2. Kısım	Top.	TOPLAM
Ülkücü	22,9	51,7	38,7	56,3	36,2	45,3	16,7	10,3	13,2		1,7	0,9	4,2		1,9				100
Sosyal demokrat	23,8	30,0	27,5	61,5	59,0	60,1	11,9	8,6	9,9	1,4	1,0	1,1	1,4	1,4	1,4				100
Ulusalıcı	52,3	42,9	46,5	31,8	40,0	36,8	13,6	11,4	12,3		4,3	2,6	2,3	1,4	1,8				100
İslamcı	74,0	83,2	79,0	3,1	9,4	6,5	19,7	6,7	12,7	0,8	0,7	0,7	2,4		1,1				100
Sosyalist	27,0	30,4	28,9	56,8	52,2	54,2	13,5	8,7	10,8				2,7	8,7	6,0				100
Liberal	55,6	61,3	58,6	29,6	32,3	31,0	14,8	3,2	8,6					3,2	1,7				100
Kürt milliyetçisi	71,4	62,1	63,9	14,3	24,1	22,2		3,4	2,8		3,4	2,8		3,4	2,8	14,3	3,4	5,6	100
Atatürkçü	16,7	33,3	25,0	16,7	50,0	33,3	66,7	16,7	41,7										100
Milliyetçi	46,9	60,3	54,3	39,8	21,3	29,5	9,7	15,6	13,0	2,7	2,1	2,4		0,7	0,4	0,9		0,4	100
Demokrat	50,0	55,6	53,3	50,0	11,1	26,7								33,3	20,0				100
Muhafazakâr	66,7	50,0	62,5				33,3	50,0	37,5										100
Fikri Yok	44,7	63,9	52,3	18,1	16,4	17,4	30,9	11,5	23,2	5,3	3,3	4,5	1,1	4,9	2,6				100
Hiçbiri	63,2	55,6	58,7	5,3	25,9	17,4	31,6	14,8	21,7					3,7	2,2				100
ORTALAMA	45,3	53,0	49,6	34,0	33,3	33,6	17,3	9,9	13,2	1,6	1,5	1,6	1,5	2,1	1,8	0,3	0,1	0,2	100

1.1.10. Krizin Farklı Etnik Kökene Sahip Seçmenlerinin Referandumdaki Muhtemel Kararlarına Etkisi

	Evet			Hayır			F.Y. Kararsız			Cevap Yok			Sandığa gitmeyecek			Oyunu iptal edecek			
	1. Kısım	2. Kısım	Top.	1. Kısım	2. Kısım	Top.	1. Kısım	2. Kısım	Top.	1. Kısım	2. Kısım	Top.	1. Kısım	2. Kısım	Top.	1. Kısım	2. Kısım	Top.	TOPLAM
Türk	44,3	51,9	48,5	35,8	35,3	35,5	16,4	10,7	13,3	1,8	1,4	1,6	1,5	0,8	1,1	0,2		0,1	100
Kürt	56,1	64,0	61,0	19,3	20,2	19,9	21,1	4,5	11,0		1,1	0,7	1,8	9,0	6,2	1,8	1,1	1,4	100
Zaza	33,3	60,0	50,0	22,2	33,3	29,2	33,3		12,5				11,1	6,7	8,3				100
Arap	40,0	50,0	45,0	40,0	25,0	32,5	20,0	20,0	20,0					5,0	2,5				100
Laz	64,3	62,5	63,2	28,6	12,5	18,4	7,1	12,5	10,5		8,3	5,3		4,2	2,6				100
Cevap Yok/Fikri Yok	40,0		18,2	20,0	83,3	54,5	40,0		18,2					16,7	9,1				100
Göçmen	41,7	45,5	43,5	33,3	40,9	37,0	20,8	4,5	13,0	4,2	4,5	4,3		4,5	2,2				100
ORTALAMA	45,3	53,0	49,6	34,0	33,3	33,6	17,3	9,9	13,2	1,6	1,5	1,6	1,5	2,1	1,8	0,3	0,1	0,2	100

1.1.11. Krizin Farklı Bölgelerdeki Seçmenlerin Referandumdaki Muhtemel Kararlarına Etkisi

	Evet			Hayır			F.Y. Kararsız			Cevap Yok			Sandığa gitmeyecek			Oyunu iptal edecek			
	1. Kısım	2. Kısım	Top.	1. Kısım	2. Kısım	Top.	1. Kısım	2. Kısım	Top.	1. Kısım	2. Kısım	Top.	1. Kısım	2. Kısım	Top.	1. Kısım	2. Kısım	Top.	TOPLAM
Marmara Bölgesi	46,0	53,7	50,8	33,2	30,6	31,6	18,7	10,7	13,8		2,3	1,4	1,6	2,6	2,2	0,5		0,2	100
Akdeniz Bölgesi	31,4	39,4	35,9	48,8	45,0	46,7	17,4	12,8	14,9	2,3	0,9	1,5		1,8	1,0				100
İç Anadolu Bölgesi	53,0	63,7	58,8	27,0	28,9	28,0	13,9	6,7	10,0	2,6	0,7	1,6	2,6		1,2	0,9		0,4	100
Karadeniz Bölgesi	45,7	60,2	53,6	30,0	28,9	29,4	21,4	9,6	15,0	1,4	1,2	1,3	1,4		0,7				100
Ege Bölgesi	34,6	31,8	33,5	45,1	54,1	48,6	17,3	11,8	15,1	3,0	2,4	2,8							100
Güneydoğu Bölgesi	54,5	57,3	56,5	18,2	23,2	21,7	21,2	7,3	11,3		1,2	0,9	6,1	9,8	8,7		1,2	0,9	100
Doğu Anadolu Bölgesi	69,8	71,1	70,3	15,1	21,1	17,6	11,3	7,9	9,9	1,9		1,1	1,9		1,1				100
ORTALAMA	45,3	53,0	49,6	34,0	33,3	33,6	17,3	9,9	13,2	1,6	1,5	1,6	1,5	2,1	1,8	0,3	0,1	0,2	100

İKİNCİ BÖLÜM

YAŞ TOPLANTILARINA İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER

2.1. Başbakan Erdoğan'ın YAŞ Toplantılarındaki Tavrı Hakkında Ne Düşünüyorsunuz?

2.1.1. Başbakan Erdoğan'ın YAŞ Toplantılarındaki Tavrı Hakkında Ne Düşünüyorsunuz?

(29 Mart'ta Oy Verilen Partiye ve Yerleşim Yerine Göre Dağılım %)

	Doğru buluyorum, destekliyorum	Yanlış buluyorum, desteklemiyorum	Cevap Yok/Fikri Yok	TOPLAM
AK Parti	79,4	5,4	15,2	100
CHP	10,8	72,4	16,7	100
MHP	30,8	48,6	20,6	100
DTP/BDP	45,5	27,3	27,3	100
SP	62,5	18,8	18,8	100
DP	25,0	62,5	12,5	100
Diğer	29,4	58,8	11,8	100
Sandığa gitmedim	25,0	43,8	31,3	100
Geçersiz oy kullandım	9,1	36,4	54,5	100
Cevap yok	35,3	20,6	44,1	100
Yaşım Tutmadı	65,2	21,7	13,0	100
YERLEŞİM YERİ				
Merkez	49,7	31,9	18,4	100
İlçe	48,5	34,7	16,8	100
Köy	41,7	33,3	25,0	100
ORTALAMA	48,3	32,8	19,0	100

2.2. CHP Genel Başkanı Kılıçdaroğlu'nun "Hükümet, Askerin Teamüllerine Karışması" Şeklindeki Görüşü Hakkında ne Düşünüyorsunuz?

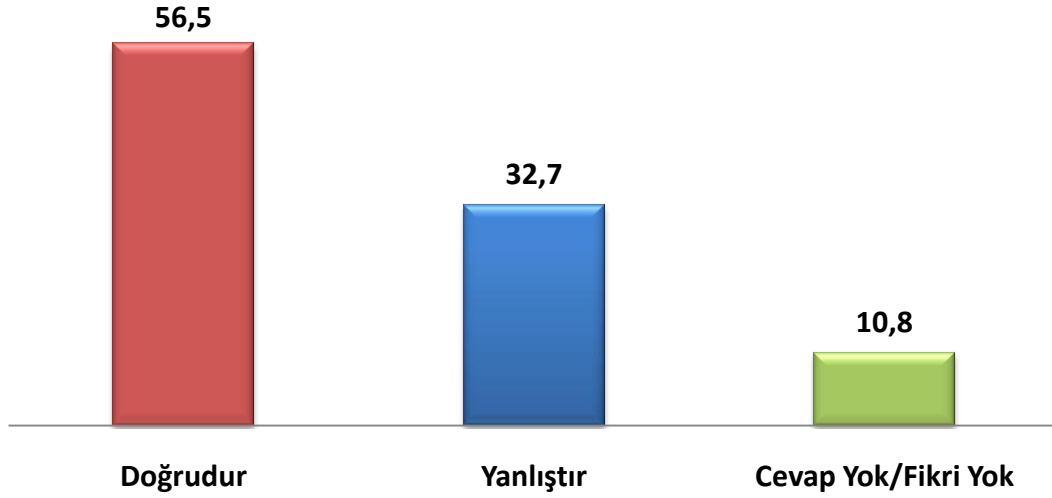

2.2.1. CHP Genel Başkanı Kılıçdaroğlu'nun "Hükümet, Askerin Teamüllerine Karışması" Şeklindeki Görüşü Hakkında ne Düşünüyorsunuz?

(29 Mart'ta Oy Verilen Partiye ve Yerleşim Yerine Göre Dağılım %)

	Doğru buluyorum, destekliyorum	Yanlış buluyorum, desteklemiyorum	Cevap Yok/ Fikri Yok	TOPLAM
AK Parti	12,7	75,5	11,8	100
CHP	75,9	16,7	7,4	100
MHP	45,8	41,1	13,1	100
DTP/BDP	27,3	60,6	12,1	100
SP	18,8	68,8	12,5	100
DP	50,0	50,0		100
Diğer	41,2	41,2	17,6	100
Sandığa gitmedim	40,6	40,6	18,8	100
Geçersiz oy kullandım	27,3	27,3	45,5	100
Cevap yok	32,4	44,1	23,5	100
Yaşım Tutmadı	30,4	56,5	13,0	100
YERLEŞİM YERİ				
Merkez	34,4	53,3	12,2	100
İlçe	37,8	50,0	12,2	100
Köy	42,5	45,8	11,7	100
ORTALAMA	36,4	51,5	12,2	100

**2.3. "Demokratik Yönetimlerde Ordu Hükümete Mutlaka İtaat Etmelidir."
Görüşü Sizce Doğru mudur, Yanlış mıdır?**

**2.3.1. "Demokratik Yönetimlerde Ordu Hükümete Mutlaka İtaat Etmelidir."
Görüşü Sizce Doğru mudur, Yanlış mıdır?**

(29 Mart'ta Oy Verilen Partiye ve Yerleşim Yerine Göre Dağılım %)

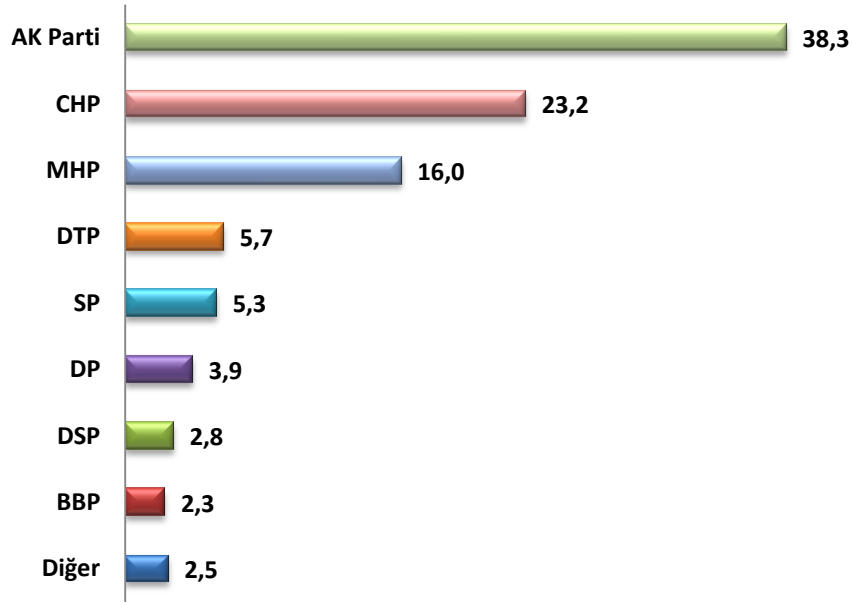
	Doğrudur	Yanlıştır	Cevap Yok/Fikri Yok	TOPLAM
AK Parti	61,1	24,5	14,4	100
CHP	49,3	42,9	7,9	100
MHP	52,3	40,2	7,5	100
DTP/BDP	63,6	33,3	3,0	100
SP	75,0	18,8	6,3	100
DP	37,5	62,5		100
Diğer	58,8	41,2		100
Sandığa gitmedim	50,0	37,5	12,5	100
Geçersiz oy kullandım	36,4	54,5	9,1	100
Cevap yok	73,5	11,8	14,7	100
Yaşım Tutmadı	43,5	39,1	17,4	100
YERLEŞİM YERİ				
Merkez	57,2	32,3	10,5	100
İlçe	54,1	34,2	11,7	100
Köy	57,5	31,7	10,8	100
ORTALAMA	56,5	32,7	10,8	100

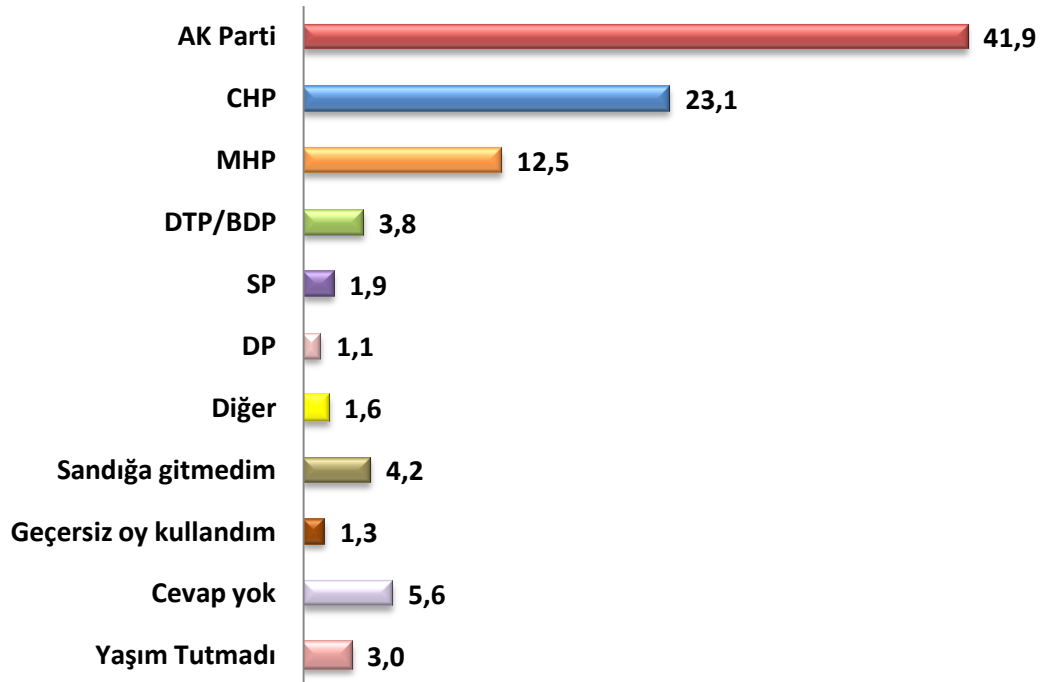
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

SİYASAL DURUM

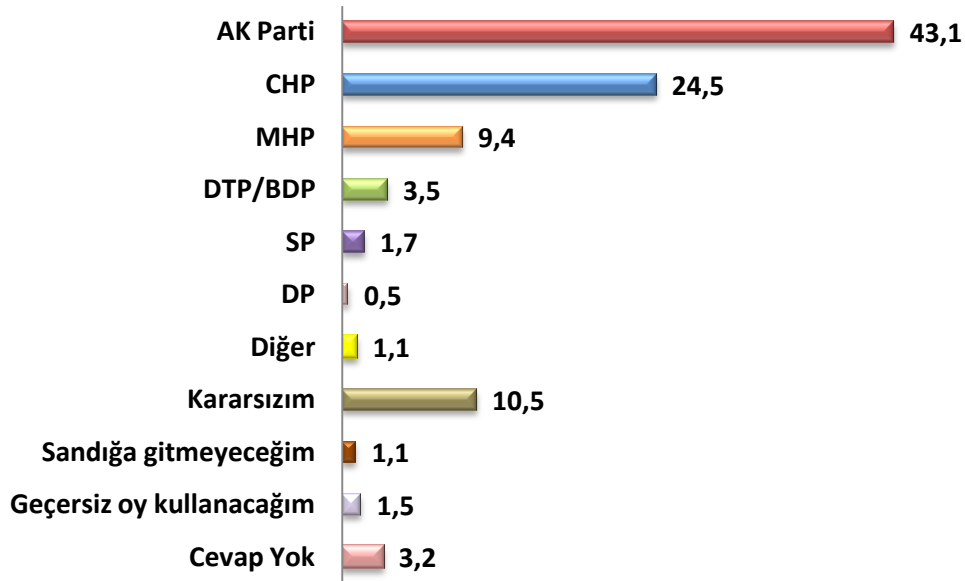
3.1. 29 Mart 2009 Seçimleri İl Genel Meclisi resmi sonucu

3.2. 29 Mart 2009 Yerel Seçiminde İl Genel Meclisi için hangi partiye oy verdiniz?

3.3. Bugün bir milletvekili seçimi yapılırsa hangi partiye oy verirsiniz?

3.3.1. Bugün Bir Milletvekili Seçimi Yapılırsa Hangi Partiye Oy Verirsiniz?

(Kasım 2009 – Ağustos 2010 Sürecindeki Değişim %)

	Kasım 2009	Ocak 2010	Mart 2010	Nisan 2010	Mayıs- I 2010	Mayıs- II 2010	Ağustos 2010
AK PARTİ	32,2	32,3	35,3	37,1	36,2	37,3	43,1
CHP	23,1	16,2	15,5	18,1	27,6	30,1	24,5
MHP	18,4	14,4	11,6	12,3	11,9	10,3	9,4
DTP/BDP	6,0	5,3	3,9	5,2	3,8	3,9	3,5
SP	2,8	2,1	1,8	3,3	1,7	1,7	1,7
DP	1,6	1,2	1,3	1,0	1,0	-	0,5
TDH	0,9	5,8	4,7	0,9	1,8	3,5	-
Diğer	4,2	2,8	2,7	2,0	3,7	1,6	1,1
Kararsızım	5,1	11,1	12,3	10,8	8,4	5,4	10,5
Geçersiz oy kullanacağım	3,7	4,5	4,3	3,1	1,0	1,0	1,5
Sandığa gitmeyeceğim	1,5	0,9	1,6	2,4	1,2	1,6	1,1
CY/FY	1,4	3,3	5	4,0	1,7	3,5	3,2

3.4. Kurumların ve Liderlerin Her Birine Ne Derece Güvendiğinizi 1 İle 10 Puan Arasında Bir Puan Vermeniz İstense Kaç Puan Verirsiniz?

		Ortalama Puan
1	Polis teşkilatı	7,4
2	Cumhurbaşkanı Abdullah Gül	6,9
3	Türkiye Büyük Millet Meclisi	6,4
4	Başbakan Recep Tayip Erdoğan	6,2
5	Hükümet	6,2
6	Gen. Kurmay Başkanı İlker Başbuğ	6,0
7	Anayasa mahkemesi	5,7
8	Yargı ve Mahkemeler	5,5
9	Kamuoyu Araştırma Kuruluşları	5,5
10	Medya	4,3
11	Ana muhalefet lideri Kemal Kılıçdaroğlu	4,3
12	Politikacılar	3,7
13	Muhalefet lideri Devlet Bahçeli	3,6
14	BDP lideri Selahattin Demirtaş	1,8

3.4.1. Kurumların ve Liderlerin Her Birine Ne Derece Güvendiğinizi 1 İle 10 Puan Arasında Bir Puan Vermeniz İstense Kaç Puan Verirsiniz?
(Aralık 2007- Ağustos 2010 arası Karşılaştırmalar %)

	Ortalama Aralık 2007	Ortalama Haziran 2008	Ortalama Ocak 2009	Ortalama Haziran 2009	Ortalama Ocak 2010	Ortalama Ağustos 2010
Polis teşkilatı	8,3	7,7	7,8	7,9	7,5	7,4
Cumhurbaşkanı Abdullah Gül	8,2	7,1	6,9	7,0	6,5	6,9
Türkiye Büyük Millet Meclisi	7,8	5,9	6,9	6,9	6,2	6,4
Başbakan Recep Tayip Erdoğan	7,9	6,3	6,3	6,5	5,8	6,2
Hükümet	7,9	6,2	6,3	6,3	5,6	6,2
Gen. Kurmay Başkanı İlker Başbuğ	9,1	8,5	8,3	8,3	7,8	6,0
Anayasa mahkemesi	8,1	6,6	7,3	7,3	7,0	5,7
Yargı ve Mahkemeler	8,1	6,8	7,3	7,1	6,9	5,5
Ana muhalefet lideri Baykal/ Kılıçdaroğlu	4,5	3,5	3,8	4,1	3,7	4,3
Medya	6,6	4,5	5,0	5,3	4,9	4,3
Politikacılar	6,3	4,4	4,1	4,3	4,1	3,7
Muhalefet lideri Devlet Bahçeli	5,7	4,6	4,5	4,5	4,2	3,6

3.5. Mevcut siyasi parti liderleri arasında en çok güvendiğiniz lider hangisidir?

	Sayı	Yüzde
AK Parti - R.Tayyip Erdoğan	697	46,0
CHP - Kemal Kılıçdaroğlu	317	20,9
MHP -Devlet Bahçeli	87	5,7
SP - Numan Kurtulmuş	27	1,8
BDP - Selahattin Demirtaş	23	1,5
DSP - Masum Türker	3	0,2
Diğer	8	0,5
Güvendiğim Lider Yok	273	18,0
CY/FY	81	5,3
TOPLAM	1516	100

3.5.1. Mevcut siyasi parti liderleri arasında en çok güvendiğiniz lider hangisidir?**(Ocak 2009 – Ağustos 2010 Sürecindeki Değişim %)**

	Oca. 09	May.09	Haz.09	Tem.09	Ağu.09	Kas.09	Oca.10	Mar.10	Mayıs I 2010	Mayıs II 2010	Ağu.10
AK Parti-R.Tayyip Erdoğan	43,5	37,7	45,2	33,4	38,9	34,7	36,4	38,0	35,5	38,4	46,0
CHP – Baykal/ Kılıçdaroğlu	11,8	8,7	12,6	8,8	8,5	13,8	11,3	9,3	16,2	23,6	20,9
MHP -Devlet Bahçeli	8,5	6,0	8,9	4,9	7,9	11,2	13,0	7,5	6,5	4,4	5,7
BDP - Selahattin Demirtaş	0,6	1,3	2,2	0,8	2,2	1,5	1,0	0,2	2,1	1,0	1,5
DP - Hüsamettin Cindoruk	0,2	0,3	1,2	0,4	0,2	1,1	0,1	0,4	0,5	0,2	-
SP - Numan Kurtulmuş	0,7	2,0	0,6	1,1	1,0	2,0	1,4	1,0	1,5	1,1	1,8
Diğer	0,8	0,4	3,2	0,7	0,5	0,6	1,2	0,4	0,8	0,3	0,7
Güvendiğim Lider Yok	24,2	28,2	19,7	40,2	33,7	29,7	25,1	31,2	28,5	21,6	18,0
CY/FY	6,8	14,1	6,2	9,5	6,7	4,9	7,2	8,1	6,6	7,5	5,3
TOPLAM	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

3.6. Yaşayan Türk siyaset ve devlet adamları arasında en çok beğendiğiniz kişi kimdir?

	Sayı	Yüzde
Recep Tayyip Erdoğan	405	26,7
Abdullah Gül	145	9,6
Kemal Kılıçdaroğlu	111	7,3
Süleyman Demirel	75	4,9
Devlet Bahçeli	44	2,9
Deniz Baykal	41	2,7
Bülent Arınç	23	1,5
A.Necdet Sezer	17	1,1
Necmettin Erbakan	17	1,1
Kenan Evren	14	0,9
Tansu Çiller	12	0,8
Numan Kurtulmuş	7	0,5
Kamer Genç	6	0,4
Mesut Yılmaz	5	0,3
Ahmet Davutoğlu	5	0,3
Taner Yıldız	5	0,3
Abdüllatif Şener	4	0,3
Ahmet Türk	4	0,3
Mustafa Sarıgül	3	0,2
Beğendiğim Kişi Yok	316	20,8
CY/FY	219	14,4
Diğer	38	2,5
TOPLAM	1516	100

3.6.1. Yaşayan Türk siyaset ve devlet adamları arasında en çok beğendiğiniz kişi kimdir?

(Ocak 2009 – Ağustos 2010 Sürecindeki Değişim- %)

	Temmuz 2009	Ağustos 2009	Kasım 2009	Ocak 2010	Mart 2010	Mayıs I 2010	Mayıs II 2010	Ağustos 2010
R.Tayyip Erdoğan	19,5	22,5	18,8	18,3	21,0	19,9	23,8	26,7
Abdullah Gül	7,6	9,2	9,6	9,9	9,1	8,6	8,8	9,6
Deniz Baykal	4,9	5,5	7,1	4,6	4,8	7,9	3,0	2,7
Devlet Bahçeli	2,5	5,3	6,4	5,7	3,6	3,7	2,4	2,9
Süleyman Demirel	2,8	2,9	2,7	5,8	5,2	5,4	4,0	4,9
A. Necdet Sezer	2,1	2,0	3,3	3,2	2,2	3,1	2,1	1,1
Bülent Arınç	1,2	1,5	1,8	1,5	1,1	1,0	1,6	1,5
Necmettin Erbakan	1,6	1,4	1,4	1,1	1,4	1,5	1,7	1,1
Kemal Kılıçdaroğlu	1,2	1,2	1,6	2,2	1,6	3,5	8,8	7,3
Kenan Evren	1,5	1,0	0,6	1,0	1,0	0,8	0,7	0,9
Ahmet Türk	0,5	1,0	0,7	0,3	0,4	0,5	0,4	0,3
Mustafa Sarıgül	0,9	0,7	1,5	2,1	3,2	1,0	1,2	0,2
Tansu Çiller	0,3	0,7	1,0	0,3	0,9	0,6	1,0	0,8
Mesut Yılmaz	0,2	0,4	0,4	0,2	0,2	0,5	0,3	0,3
Beğendiğim Kişi Yok	32,2	26,1	24,7	19,6	23,3	21,0	17,6	20,8
Cevap Yok/Fikri Yok	15,7	13,3	11,3	16,9	14,4	14,6	17,3	14,4

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ARAşTIRMA BÖLGELERİ VE ÖRNEKLEM

4.1. Görüşme yapılan il dağılımı

		SAYI	YÜZDE
1	Adana	45	3,0
2	Ağrı	16	1,1
3	Ankara	104	6,9
4	Antalya	59	3,9
5	Balıkesir	45	3,0
6	Bursa	60	4,0
7	Denizli	32	2,1
8	Diyarbakır	45	3,0
9	Edirne	33	2,2
10	Erzurum	20	1,3
11	Eskişehir	20	1,3
12	Gaziantep	41	2,7
13	Hatay	57	3,8
14	Mersin	34	2,2
15	İstanbul	286	18,9
16	İzmir	89	5,9
17	Kastamonu	19	1,3
18	Kayseri	48	3,2
19	Kocaeli	70	4,6
20	Konya	47	3,1
21	Malatya	31	2,0
22	Manisa	66	4,4
23	Mardin	29	1,9
24	Muğla	31	2,0
25	Ordu	26	1,7
26	Samsun	56	3,7
27	Trabzon	28	1,8
28	Van	24	1,6
29	Zonguldak	24	1,6
30	Kırıkkale	31	2,0
	TOPLAM	1516	100

4.2. Görüşme yapılan bölge tipi

	SAYI	YÜZDE
Merkez	901	59,4
İlçe	394	26,0
Köy	221	14,6
TOPLAM	1516	100

4.3. Kendinizi aşağıda sayılan siyasi kimliklerden hangisi ile tanımlamayı uygun bulursunuz?

	SAYI	YÜZDE
Sosyal demokrat	353	23,3
İslamcı	276	18,2
Milliyetçi	254	16,8
Ulusalcı	114	7,5
Ülkücü	106	7,0
Sosyalist	83	5,5
Liberal	58	3,8
Kürt milliyetçisi	36	2,4
Demokrat	15	1,0
Atatürkçü	12	0,8
Muhafazakâr	8	0,5
Fikri Yok	155	10,2
Hiçbiri	46	3,0
TOPLAM	1516	100

4.4. Etnik kökeniniz nedir?

	SAYI	YÜZDE
Türk	1211	79,9
Kürt	146	9,6
Göçmen	46	3,0
Arap	40	2,6
Laz	38	2,5
Zaza	24	1,6
Cevap Yok/Fikri Yok	11	0,7
TOPLAM	1516	100

4.5. Dini inanç veya mezhep olarak kendinizi nasıl tanımlarsınız?

	SAYI	YÜZDE
Sünni	589	38,9
Hanefi	582	38,4
Şafi	110	7,3
Alevi	106	7,0
Caferi	11	0,7
Ateist	10	0,7
Musevi	2	0,1
Cevap Yok	106	7,0
TOPLAM	1516	100

4.6. Örneklemenin demografik özellikleri

		SAYI	YÜZDE
Cinsiyet	Kadın	771	50,9
	Erkek	745	49,1
Yaş	18-24	254	16,8
	25-34	370	24,4
	35-44	318	21,0
	45-54	311	20,5
	55+	263	17,3
Eğitim Durumu	Okuryazar değil	39	2,6
	Sadece okur/yazar	21	1,4
	İlkokul mezunu	533	35,2
	Ortaokul mezunu	213	14,1
	Lise mezunu	446	29,4
	Üniversite/yüksek okul mezunu	264	17,4
Meslek	İşçi	222	14,6
	Memur	132	8,7
	Emekli	178	11,7
	Ev hanımı	524	34,6
	Serbest meslek (Avukat, muhasebeci vb)	58	3,8
	Öğrenci	105	6,9
	İşsiz	69	4,6
	Küçük ve orta ölçekli ticaret	150	9,9
	Sanayi ve büyük ölçekli ticaret	13	0,9
	Çiftçi	65	4,3
Gelir	0 – 500 TL	131	8,6
	501 – 1000 TL	541	35,7
	1001 – 1500 TL	323	21,3
	1501 - 2000 TL	132	8,7
	2001 – 2500 TL	85	5,6
	2501 TL ve üstü	177	11,7
	Cevap vermedi / bilmiyor	127	8,4
	TOPLAM	1516	100